

[Undervisningsministeren]

bentlig ikke det, vi snakker om. Jeg håber det ikke. Det må dreje sig om et reelt følt behov hos den enkelte. Måske er det muligt for det forsøgs- og udviklingscenter, som jeg just omtalte, og som netop er startet i denne måned, at få klargjort, hvad den enkelte dansker føler med hensyn til behovet for ekspansion på dette område.

Jeg mener også, vi skal passe på, at vi ikke ender i nedladdenhed og i åndshovmod, men først og fremmest skal vi passe på, at vi ikke ender i tvang og formynderi. Når jeg nævner det sidste, er det ikke, fordi det har noget med det forslag, vi behandler, at gøre, men fordi jeg skånsomt undlod at tage ordet under behandlingen af det foregående forslag, som jo handler om den samme sag, men blot bruger nogle andre midler.

Mit svar på disse spørgsmål er følgende: vi må holde fast ved frivilligheden; vi må holde fast ved den gode danske tradition for, at vi stiller tilbud til rådighed; vi kommer hverken med direkte eller indirekte tvang. Hvis man f.eks. lavede en ordning, hvorefter den enkelte havde ret til i 14 dage om året fuldstændig gratis at uddanne sig, og som indebar, at hvis vedkommende ikke modtog tilbuddet, skulle vedkommende arbejde i de 14 dage, så ville jeg kalde det indirekte tvang. Jeg vil opfordre organisationerne til at være forsigtige med at indføre en sådan form for indirekte tvang.

Hvad med det SiD-medlem, som hellere ville på en udlandsrejse eller hellere ville på en fisketur til Vestjylland? Jeg har altså lidt svært ved at se, af hvilken grund vi skal sige til ham: du skal arbejde, hvis ikke du vil sætte dig på skolebænken, det andet må du ikke bruge din tid til; det er ganske vist dine penge, det er din tid, men du må ikke selv bestemme det, for vi ved bedre end du, hvad det er godt for dig.

Der er en problemstilling her, som plager mig dag og nat, og som jeg ikke synes jeg har fået tilstrækkeligt svar på af alle de gode folkeoplysere, som taler meget om denne sag. Jeg synes heller ikke, at hr. Ole Vig Jensen har givet et helt klart svar på det. Men det er i øvrigt unødvendigt de første par år, for jeg er helt sikker på, at sådan som hr. Ole Vig Jensen her har lagt det op, vil han absolut starte med tilbuddet, ikke med tvangen. Jeg tror heller ikke, at han vil komme med særlig stærke opfordringer til organisationerne om

at indføre indirekte tvang. Sådan forstod jeg i hvert fald ikke hans oplæg. Man skal ikke være blind for, at den fond, det radikale venstre foreslår, kan ende i en form for indirekte tvang; det vil jeg advare imod på et meget tidligt tidspunkt.

Men som sagt, grundlæggende er regeringen positiv over for alt, hvad der har med voksenundervisning og folkeoplysning at gøre. Vi ser et enormt behov for mere erhvervsrettet efteruddannelse, især i de første år. Kan vi lave en start på det, som bygger på frivillighed, og som ikke ødelægger finanspolitikken, det vil sige kan kombineres med en tilpas stram finanspolitik, og kan vi indrette det sådan, at vi undgår, at arbejdsmarkedets parter laver tvangsmæssige ordninger, så er vi meget åbne over for disse tanker og er faktisk ganske enige med hr. Ole Vig Jensen i, at det måske var tiden at tage hul på den gode del af sagen, som vi kan skaffe bred enighed om.

Med hensyn til den anden del, som vi ikke kan blive enige om: ja men lad dog den vente og lagre sig lidt i sindene, før vi tager hul på den.

Jytte Andersen (S):

Jeg havde faktisk gerne set, at undervisningsministeren havde taget ordet i den foregående debat. Det havde klædt undervisningsministeren at gøre det, men det undlod han. Jeg skal gerne i min anden omgang svare på nogle af de spørgsmål, som tilsyneladende rider ministeren som en mare.

Det forslag, vi nu har til behandling, er fremsat af det radikale venstre. Hvis jeg skal være en lille smule ironisk, så vil jeg godt sige, at man vægrer sig egentlig ved at tro, at det er det samme parti, der har lagt stemmer til nedskæringer på voksenuddannelsesområdet de sidste år, men lad nu det ligge.

Ud fra en helhedsbetragtning er dette forslag ganske udmærket, og vi synes, det er velegnet til at blive indarbejdet i det socialdemokratiske forslag og SFs forslag, så der kommer et godt forslag ud af det. Jeg vil derfor give det radikale venstre det løfte, at vi vil bidrage til, at det radikale forslag om et 10 punkts program vedtages, helst inden vi går på sommerferie, og vedtages i det store og hele, som det er. Jeg vil ikke undlade at sige, at der selvfølgelig er nogle afsnit, som